

Handläggare
John Areschoug

Till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Telefon:
50828994

Tertialrapport Tertial 1 2016 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande

1. Godkänna förvaltningens förslag till tertialrapport 1 samt överlämna den till kommunstyrelsen.
2. Godkänna förvaltningens förslag till omslutningsförändring med 2,7 mnkr för ökade kostnader och intäkter för projekt, tillsyn och luftmätningar.
3. Ansöka om budgetjustering med 6,8 mnkr för genomförande av insatser enligt Handlingsplan för god vattenstatus, från central medelsreserv 2 enligt bilaga 1.3.
4. Godkänna förvaltningens förslag till uppföljning av Miljöprogram 2012-2015.
5. Godkänna förvaltningens förslag till justering av VP 2016 i enlighet med ärendet avstämning av mål och budget för 2016 och anvisningarna för hantering av miljöprogrammet enligt bilaga 1.6.
6. Justera beslutet omedelbart.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Mikael Nyberg
Avdelningschef

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämndens beräknas göra ett nettoutfall om 105,1 mnkr, exklusive budgetjusteringar som ansöks om i tertialrapport 1, det vill säga i nivå med budgeten.

I avsnittet sammanfattande analys i bilaga 1, som är tertiärrapportens rapportdel, framgår ett sammandrag av det viktigaste arbetet och resultaten under 2016. Beträffande de områden i VP 2016 där nämnden fick extra medel kan följande rapporteras:

Extra medel till MHN i budget

Nedan redogörs för de områden som nämnden erhållit extra medel för i budget.

- *Energicentrum, ökad samverkan samt utåtriktat arbete (2,5 mnkr):* Medlen kommer att förbrukas under året. Särskilda satsningar på utåtriktat arbete görs genom att arrangera den internationella konferensen Building Sustainability 2016 samt arbetet med att utveckla en avtalsmodell för energieffektiv fastighetsförvaltning för BRF:er och mindre fastighetsägare. Genom satsningarna kan även fler tekniska förstudier genomföras liksom ett ökat antal seminarier kring förnybar energi och energieffektivisering i stadens verksamheter.
- *Handlingsplan för god vattenstatus; provtagningar och personella resurser (3,5 mnkr):* Personalförstärkning till arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram enligt Handlingsplanen för god vattenstatus har skett. Miljöövervakningen av vatten, sediment, fisk och övriga biologiska kvalitetsfaktorer som utgör ett viktigt underlag till de lokala åtgärdsprogrammen har utökats med fler lokaler, provtagningstillfällen och fler ämnen. Medel för att ta fram lokala åtgärdsprogram enligt Handlingsplanen för vatten söks ur Central medelsreserv 2.
- *Kemikaliesmart förskola- fortsatt verksamhet vid kemikaliecentrum (2,0 mnkr):* Arbetet med kemikaliesmart förskola har intensifierats. En webb utbildning riktad till förskolechefer och personal har lanserats under våren och ett pilotprojekt för kemikaliesmart renovering har startats i samarbete med SISAB och Hägersten Liljeholmens stadsdelsförvaltning. En kemikaliekommunikatör har tillsvidareanställts och arbetet med kommunikation av kemikaliecentrums arbete har växlats upp. Medlen har möjliggjort en utökning av personal till arbetet med kemikaliesmart förskola samt förlängning av ett

vikariat för förstärkning av arbetet med implementering av kemikaliehanteringssystemet som upphandlas under våren 2016.

- *Utvecklingsprogram ökad tillgänglighet och funktioner för naturreservat (2,0 mnkr):* Medlen kommer att förbrukas under året. Pilotprojekt Flaten är en del i uppfyllandet av budgetmål ”att tillgängliggöra stadens naturreservat för stockholmarna samt arbeta med hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten”.

Denna projektfas, som pågår mellan februari - november 2016, ska mynna ut i en redovisning om hur behov och möjligheter ser ut inom de olika delområdena samt vilka utmaningar som finns. Utifrån detta presenteras en bärande idé för hela området med förslag till lösningar och åtgärder.

- *Förstärkta miljöambitioner och tillsyn (5,4 mnkr):* Medlen utgör egentligen en justering för den fel-skrivning som skedde i budgeten 2015 och motsvarar de medel som nämnden tilldelades i avstämnings-ärendet i början på 2015. De används för den reguljära tillsynsverksamheten och syftet är även att öka information och vägledning till verksamhets-utövarna.

Miljöinformation GlashusETT och medborgarenkät (1,3 mnkr): Förvaltningen har uppdaterat informationsmaterial som kan användas av GlashusETT. Medborgarenkäten som undersöker Stockholmarens miljövanor och attityder upphandlas under våren 2016. Enkäten utförs var tredje år och är den 6:e i raden. Enkäten går ut under hösten 2016 och resultatet presenteras i en rapport under våren 2017.

- *Genomförande strategi för ekosystemtjänster (0,8 mnkr):* Ett utkast till strategi för ekosystemtjänster har tagits fram gemensamt av exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen. I samband med att denna skulle fastställas i nämnderna beslöts att inarbeta delar av detta i arbetet med att ta fram en ”Strategi och riktlinjer för ett grönare Stockholm”. Arbetet har beretts av stadsledningskontoret där tre avstämningsmöten hållits med representanter för stadsbyggnad, trafikkontor,

exploateringskontoret och miljöförvaltningen. Efter en intern remissrunda föreläggs förslaget till hårda FC och överlämning till Rotel 1. .

- *Åtgärder för bättre ljudmiljö i staden (0,8 mnkr):* Medlen kommer att förbrukas under året. Diskussioner har inletts med trafikkontoret om exempelvis att ta fram en strategi för var asfalt med mindre stenstorlek läggs ut och därmed minskar bullret i staden. Utöver detta kan nämnas att ett förslag till ”Vägledning för hantering av omgivningsbuller vid bostadsbyggande i Stockholm” ska färdigställas.
- *Laddinfrastruktur (0,6 mnkr):* Medlen kommer att förbrukas under året. Miljöförvaltningen bistår trafikkontoret med framtagande av mål för laddinfrastrukturen och utredning om möjligheter att inrätta laddgator. Under hösten kommer förvaltningen ta hjälp för att utvärdera användningen av den publika laddinfrastrukturen. Informationsinsatser till bostadsrättsföreningar om hur laddning ska sättas upp i garage planeras till hösten (checklistor, seminarier, instruktionsfilm).

Extra medel till MHN från Central medelsreserv:

Nedan redogörs för de områden som nämnden erhållit extra medel för i Central medelsreserv.

Framtagande av lokala åtgärdsprogram (5,0 mnkr):

Medlen kommer att användas till färdigställande av lokala åtgärdsprogram och till underlag för framtagande av nya åtgärdsprogram:

- Underlag för färdigställande av lokalt åtgärdsprogram Brunnsviken.
- Underlag för färdigställande av lokalt åtgärdsprogram Bällstaån.
- Underlag för framtagande av lokalt åtgärdsprogram Råcksta träsk.
- Underlag för framtagande av lokalt åtgärdsprogram Judarn och Kyrksjön.
- Utredning av värdet av Stockholms vatten (prioriteringsunderlag för åtgärder enligt de lokala.

- Utredning om vandringshinder i Tyresåns utlopp.
- Undersökning av biocidfärg på båtbottnar i båtclubbar i Mälaren.
- *Hantering av fordon inom kommunkoncernen (2,0 mnkr):* Medlen kommer att förbrukas under året. Personalbehovet för funktionen har bedömts till två personer. Under 2016 går 600 Tkr till lönekostnad (7 månader) för nyrekryterad fleet manager. Cirka 400 Tkr är dedikerade till fordonshanteringen, bl a för teknisk loggningsutrustning till bilarna. Resterande 1 Mkr går till befintlig personal som har ändrade arbetsuppgifter.

Under våren 2016 har en fordonsstrategi och nya fordonsriktlinjer tagit fram av förvaltningen i samarbete med stadslednings- och servicekontoren. De kommer till MHN i juni för vidare befordran till kommunfullmäktige för beslut. Därutöver pågår arbete med att få alla fleet manager-funktionens delar på plats med avyttring, service och uppföljning av fordon m.m.

- *Samordna kommunikering av rekreationsvärden i stadens befintliga och tillkommande natur- och kulturresevat (0,3 mnkr:):* Medlen kommer förbrukas under året. Ett utvecklat GIS underlag tas fram där GC-vägar framgår. Arrangera studiebesök för berörda för att lyfta fram goda exempel. Tryckkostnad och distribution av resevatsfoldrar samt Guide till tystnaden på svenska och engelska. Bekosta informationsskyltar.

Aktiviteter beslutade av kommunfullmäktige

Nedanstående aktiviteter har beslutats av KF för MHN och ska leda till att KF:s mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bidra till att kommunfullmäktiges målsättning om antalet markanvisade bostäder kan nås:* Exploateringsnämnden har markanvisat 2027 bostäder till och med februari vilket är en fjärdedel av årsmålet. Fördelningen HR/BR är balanserad. Prognosen för markanvisningar under 2016 visar på goda möjlig-

heter att uppnå årsmålet om 8000. Förvaltningen granskar från och med årsskiftet 2015/2016 i stort sett samtliga förslag innan markanvisning sker.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska medverka i den förberedande planeringen för en framtida bostadsexploatering på nuvarande Bromma flygplats:* I samband med att staden överlämnade underlag till den statliga utredningen om Brommas framtid bidrog förvaltningen med underlag, bland annat om markföroreningsituationen på fältet.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, i samverkan med berörda nämnder och bolag, delta i arbetet med att förbättra planeringen för förskole- och skolgårdar:* Hittillsvarande arbete har resulterat i ett förslag till hur barnkonsekvensanalyser ska genomföras i planeringen. Arbetet med att förbättra förskole- och skolgårdar i planeringen har ännu ej startats.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bistå Stockholm Vatten AB med information för att underlätta driften av GlashusETT som center för information om stadens miljö- och klimatarbete:* Förvaltningen har fört dialog med ansvariga för GlashusETT och informerat om vilket stöd förvaltningen kan ge till verksamheten i form av informationsmaterial, interaktiva utställningar, föreläggning av seminarier till glashuset m.m. Ansvariga för GlashusETT ska återkomma till förvaltningen när de har konkretiserat behovet av stöd för verksamheten.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska medverka i kommunstyrelsens arbete med att utreda hur metoder för livscykelanalys kan bidra till hållbar utveckling:* Förvaltningen deltar fortlöpande i utvecklingsarbete kring livscykelanalyser, bl.a. i samarbete med IVL och IVA, för att ta fram underlag för att i framtiden kunna ställa LCA-krav i nybyggnadsprojekt och vid större ombyggnader. Test genomförs i Norra Djurgårdsstaden med att föra in LCA-kriterier i markanvisningstävlingar i samarbete med exploateringskontoret. I samarbetet med IVA jämförs ett trähus ur ett LCA-perspektiv med en tidigare genomförd LCA-studie av ett energieffektivt hus byggt med betongstomme. Förvaltningen följer även

fastighetskontorets arbete med LCA-kriterier för evakueringsbyggnader samt Stockholms hems LCA-beräkning av plusenergihusen som ska byggas i kvarteret Brofästet i Norra Djurgårdsstaden.

- *Stockholm Vatten AB ska i samverkan med trafiknämnden miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden och Stockholm Parkering AB genomföra pilotprojekt med hållbara dagvattenlösningar:* Stockholm Vatten ansvarar för aktiviteten. Bolaget utreder för närvarande, i samråd med markägaren S:t Erik Markutveckling AB (kommunalt bolag), möjligheten att på delar av parkeringsplatsen vid sitt nya huvudkontor omhänderta dagvattnet med hållbara lösningar som är i linje med stadens nya dagvattenstrategi. Stockholm Vatten för också samtal med Stockholm Parkering AB om möjligheten att införa hållbar dagvattenhantering på parkeringsbolagets parkeringsplatser.
- *Exploateringsnämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utreda förutsättningarna för att göra Norra och Södra Djurgården samt Lillsjön till naturreservat:* Avrapportering har skett till MHN om förutsättningar för N och S Djurgården samt Lillsjön.
- *Exploateringsnämnden ska, tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, fortsätta arbetet med inrättandet av naturreservat i Årstaskogen och Årsta holmar samt Kyrkhamn:* Förvaltningen har medverkat i diskussioner om att ändra förslaget till reservatsgräns för Årstaskogen och Årsta holmar för att möjliggöra fler bostäder.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, tillsammans med berörda stadsdelsnämnder, idrottsnämnden, utbildningsnämnden och exploateringsnämnden, arbeta med att tillgängliggöra stadens naturreservat för stockholmarna samt arbeta med hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten:* Miljöförvaltningen har tillsatt projektgrupp, styrgrupp och upprättat projektplan samt aktivitetsplan för pilotprojekt som genomförs i Flaten. Förvaltningen har tillsammans med projekt-

gruppen genomfört ett referensgruppsmöte och påbörjat planering av en förvaltningsövergripande workshop. Utredningsarbetet har påbörjats. Till exempel utredning/analys av befintliga värden och behov, tillgänglighet för olika målgrupper samt behov av kanalisering av aktiviteter och åtgärder. Även utredning om ekologisk utveckling av gräsmarker har påbörjats.

- *Exploateringsnämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, fortsätta arbetet med implementering av ekosystemtjänster och grönytkompensation i stadens verksamheter:*
Under våren har arbetet med att ta fram en ”Strategi och riktlinjer för ett grönare Stockholm” pågått. Arbetet har beretts av stadsledningskontoret där tre avstämningsmöten hållits med representanter för stadsbyggnad, trafikkontor, exploateringskontoret och miljöförvaltningen. Efter en intern remissrunda föreläggs förslaget till hårda FC och överlämning till kommunstyrelsen .
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska genomföra enkäten Miljö och miljövanor i Stockholm:*
Medborgarenkäten som undersöker Stockholmarens miljövanor och attityder upphandlas under våren 2016. Enkäten utförs var tredje år och är den 6:e i raden. Enkäten går ut under hösten 2016 och resultatet presenteras i en rapport under våren 2017.
- *Trafiknämnden ska ta fram ett program för avfallshantering i stadens offentliga rum, tillsammans med stadsdelsnämnderna, miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten Avfall AB:*
Miljöförvaltningen har varit i kontakt med trafikkontoret. Trafikkontoret kommer att kalla till ett inledande möte. Arbetet fortlöper enligt plan
- *Socialnämnden ska i samarbete med trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda en gemensam hantering av satellitserveringar:* Arbetet fortlöper enligt plan. Trafiknämnden har i uppdrag att arbeta med "Levande Stockholm". Uppdraget inbegriper ett ökat stadsliv och trivsammare vistelsemiljöer. I uppdraget har även hanteringen av satellitserveringar inkluderats. En satellitservering är en

uteservering som inte ligger i direkt anslutning till restaurangen. Ambitionen är att under 2016 starta upp och genomföra tre gågator (Swedenborgsgatan, Skånegatan och Rörstrandsgatan) och en pop-up park (Humlegårdsgatan) under sommarsäsongen 2016. Ett första möte har genomförts tillsammans med trafikkontoret för att identifiera frågor som omfattas av miljöbalken. Efter sommaren kommer en utvärdering att skrivas där miljöförvaltningen får möjlighet att lämna synpunkter.

- *Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med stadens nämnder och bolag utveckla ett utbud av platser för kommunala visstidsanställningar som motsvarar behoven hos aspiranterna. Stadens nämnder och bolag ska medverka i arbetet med att bereda platser för visstidsanställda:* Miljöförvaltningen inväntar fortsatt att arbetsmarknadsnämnden tar initiativ till samverkan i frågan. I avvaktan på att kontakt etableras bereder miljöförvaltningen plats för kommunala visstidsanställningar i den mån det är möjligt inom den ordinarie verksamheten.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska mäta och analysera den statistik som relaterar till individer uppdelad efter kön:* Miljöförvaltningen genomför varje år en lönekartläggning där löneläget också analyseras utifrån kön. Inom tillsynsarbetet finns i dagsläget inte könsuppdelad statistik att tillgå.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att synliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning utifrån kön:* Nämnden kommer att ha särskilt fokus på detta område under året, även om det samtidigt behöver understrykas att det är en speciell utmaning för den typ av verksamhet (som i huvudsak vänder sig till företag och andra verksamheter) nämnden bedriver. För närvarande pågår erfarenhetsutbyte med andra förvaltningar inom staden om hur jämställdhetsintegrering ska bedrivas för att uppnå bästa resultat.

Obligatorisk nämndindikator

Nämnden har endast en obligatorisk nämndindikator i VP 2016. Kommentaren avser prognos för måluppfyllelse.

Sjukfrånvaro. (Målvärde 2,4 % 2016): Utfall i tertialrapport 1 är 3,3 %. Miljöförvaltningens sjukfrånvaro ökar i likhet med den trend som ses i samhället i stort.

Bilagor

- 1 Tertialrapport 1, 2016
 - 1.1 SLK:s blankettset för ekonomin.
 - 1.2 Uppföljning av tillsynsplanen.
 - 1.3 Ansökan om budgetjustering med 6,8 mnkr för genomförande av insatser enligt Handlingsplan för god vattenstatus, från central medelsreserv 2.
 - 1.4 Uppföljning av miljöprogrammet 2012 - 2015, delmål där MHN har eget eller delat uppföljningsansvar. Utdrag från Miljöbarometern.
 - 1.5 SLKs blankettset miljöprogrammet 2012-2015.
 - 1.6 Förslag till justering av VP 2016 med anledning av avstämningsärendet och miljöprogrammet.